

„Кажи, Кажи,“ повтори ся комахай отъ много лица на почтенно то събраніе, и учителятъ захвана тѣй:

„Дума-та отхрана има ежено-то значеніе, какво-то и дума-та въспитаніе. Добрѣ отхраненъ или добрѣ въспитанъ ся нарича онзи, на кого-то наклонности-тѣ ся стреміжть къмъ добро. Темелятъ на въспитаніе-то, основаніе-то му ся турия отъ майка-та на дѣте-то подиръ само-то му раждане. За добра-та или зла отхрана или въспитаніе на всекиго най спомага майка-та. Слѣдователно, ако искашем дѣца-та ни да бѫдѫтъ добрѣ въспитаны, трѣба по-напрѣдъ да бѫдѫтъ майки-тѣ таквисъ, трѣба тѣ да знаѣтъ искусство-то — какъ да управляватъ развитіе-то на дѣте-то. Чи трѣба да ся управлява развитіе-то на дѣте-то и още да ся управлява разумно, за това едно най просто сравненіе можи да ни докажи. Градина-та, въ воя-то ные седимъ, много можи да ни растѣлкува въ този случай. — Поглѣднете: всички-тѣ тѣзи дървета, растенія цѣвтижть и зеленѣжть; инакъ да кажимъ: всичко това ся развива и живѣе. Кога-то ные казваме: всичко, що живѣе, ся развива, то разбираме, чи въ всичко, що живѣе, има нѣкаква си сила, коя-то и накарва извѣстни-тѣ предметы да растѣтъ и да зрѣятъ. Дърветата раждать листове, клони и цвѣтія, и най подиръ въ опредѣлено време на година-та давать и плодове съсъ всичко това ные сме обязаны на голѣма-та производителна сила. Да продѣлжимъ сравненіе-то: ако на дървета-та не достига добра земя, вода, свѣтлина, въздухъ; то казана-та сила не ще можи нищо да направи, и дървета-та ще загинятъ безвъзвратно. Всеки отъ насъ твърдѣ добрѣ знае, чи всички-тѣ отдѣлни части на дърво-то ся явяватъ не въ едно време, ами по редъ: най-напрѣдъ ся появяватъ пижчици, подиръ цвѣтія и най-подиръ плодове. Не е ли ясно отъ това, чи развитіе-то върви по опредѣлены законы и заедно съ това иска опредѣлено време?

„Съсъ животатъ на растеніе-то лесно можи да ся сравни и животатъ на човѣкътъ. Человѣкътъ подиръ раждане-то си е съвршенно безпомощно създание; но въ него вѣкѣ си намѣрва семе-то на тѣлесно-то и духовно растеніе. Полека става негово-то тѣлесно растене; по редъ ся показватъ негови-тѣ духовни силы; най подиръ той става ежество самостоятелно и способно да удовлетворява на свои-